

Viigem oma nimi maailmakaardile

Ain Kallis, ilmainimene , 10. detsember 2005 00:00

Antiikajast alates on inimesed püüdnud oma nime kuidagimoodi ajalukku või maailmakaardile jäädvustada. Kas siis midagi suurt hävitades, mõnd kuulsust maha koksates, mõnel konkreetsel tänaval pomme pannes või siis argisemalt – näiteks maid avastades.

Siinkohal meenutan veel üht võimalust. Vähem kui Eesti keskmise kuupalga eest saaksime kõik Euroopa kaardile. Siiski, mitte kõik, ning ainult mõni õnnelik pikemaks ajaks, teised aga sootuks lühemaks. Kuid kel veab, satub ka ajalukku. Sest ta tegi oma nimega ilma. Kõvasti kirutavaks.

Nii kangastub ju miljonite ameeriklaste Andrew, Ivani või Jeanne'i nime kuuldes mitte Andrew Lloyd Webber, Ivan Julm või Orleansi neitsi, vaid eeskätt Kariibi merelt saabunud tapja-orkaanid. (Muide, nimetatud suurtormide nimed on alatiseks «pensionile saadetud» ja 2010. aastal möllavad Atlandil nende asemel juba keerised Alex, Igor ning Julia.)

Lörtsine Rainer ja päikseline Silvia

Seni on nimesid pandud vaid troopilistele orkaanidele-taifuunidele. Kusjuures eurooplastele jagus ainult nn. orkaanitugevusega puhuvaid tuuli, korralikud suurtormid jäid õnneks lõunalaiustele.

Kuni 1954. aastal hakkas Saksa naissünoptik Karla Wege (teatavasti on mõnel maal Karlad naised ja Inged mehed) panema nimesid ka täiesti tavalistele madal- ja kõrgrõhkkondadele. Alguses said tsüklonid – kui keevalisemad ja enam pahandust tekitavad – naiste, rahulikumad antitsüklonid aga meeste nimesid.

Mitte kauaks: nagu tavaliselt säärastel juhtudel, sekkusid feministid. Nende protestide tulemusel on nüüd ühel aastal (nagu ka tänavu) kõik tsüklonid meessoost ja antitsüklonid naissoost, järgmisel aastal vastupidi. Hiljuti tõi lörtsi, tuult ja lund siapoole Rainer, päikest näitas siivsaks viivuks aga Silvia.

Raha teeb ristiisaks (nagu maffias)

Ilmast ilma on ilmategijail (vist kõikjal) rahaga kitsas käes. Kolm aastat tagasi juhtus see Berliini Vabaülikooli inimestega. Sünoptik Thomas Dümmelil tuli aga hiilgav idee hakata õhurõhkkondadele ristiisaksid otsima. Ja seda muidugi raha eest.

Tsükcloneid hinnati odavamateks (neid on Euroopas aastas keskel läbi 160, antitsüklonite 55 vastu) – tsükloni nime eest tuleb välja käia 199 eurot, kõrgrõhkkondade hind pakuti aga saja võrra kõrgemaks.

Äriidee oli hea ning raha muudkui kogunes. Vaid üks näide. Jaanuarikuise uputuse, pimeduse ning metsalangetuse tõi meile tugev torm Erwin, nimetatud kellegi Erwin Kohli poolt, temale järgnes paari päeva pärast pea sama kõva tegija Gero (ristiisa perekonnanimeks Thieme). Too Gero keeras mäletatavasti oma teekonnal viimasel hetkel pärnakate-haapsallaste rõõmuks põhja poole ning säästis neid uuest tulvaveest.

Ristimisel on ka omad ohud

Nüüd siis praktiline soovitus.

Kes soovib näha enda pandud nimega õhukeerist Euroopa kaardil, peab arvestama sellega, et lähikuude rõhkkonnad on oma nime juba saanud – nimemüüki eelmainitud ülikooli meteoroloogiainstituudis alustati 4. oktoobri öösel. Teiseks peate arvestama sellegagi, et kui tahate tulevaks aastaks mõnele vastikule tormile anda oma poliitilise vastase või ülemuse nime, siis, nagu juba öeldud, peab ta 2006. aastal olema naissoost! Alles aasta pärast on tsüklonid jälle mehiste nimedega.

Üldiselt on sääraseid ristimised aga kaunis ohtlikud tegevused. Kui saja aasta eest tekkisid Austraalia valitsusel raskused ilmateenistuse rahastamisega, hakkasid riigile kahju tekitama tollaste ministrite nimedega tormid. See oli aga suur viga – nende ristiisa lasti föderaalteenistusest lahti.

Täpselt samuti on lugu teispool maakera – sa võid poliitikute nimesid panna loomaaia karudele või muudele pudulojustele, ent igaks juhuks mitte tormidele! Kõige kättemaksuhimulisemad inimesed olevat kuningad, mafioosod ja (nende) naised.

Veel üks väike kohalik mõte: et ennetada naisõiguslaste pahameelt, võiks ka jätkusuve Eestis nimetada paarituil aastail (nagu tänavu) vanahärrade suveks, paaris aastail aga vanadaamide omaks.